

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษารูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีอุตสาหกรรม การผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในประเทศไทย
หน่วยกิตของวิทยานิพนธ์	9 หน่วย
โดย	นายณรงค์ ไม้สี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.กัลยาณี จิตต์การณย์ อาจารย์คมสัน จิระภัทรศิลป์
ระดับการศึกษา	ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
ภาควิชา	ครุศาสตร์เครื่องกล
ปีการศึกษา	2541

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปรวมทั้งรูปแบบและลักษณะของการถ่ายทอดเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ จำแนกตาม ระยะเวลาในการดำเนินกิจการของโรงงาน จำนวนพนักงาน จำนวนเงินลงทุนในการจดทะเบียน หน่วยงานที่ส่งเสริมการลงทุน การร่วมลงทุนกับต่างประเทศ และประเภทชิ้นส่วนรถยนต์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย เจ้าของโรงงาน ผู้จัดการฝ่ายผลิต ผู้จัดการฝ่ายบุคคล วิศวกรโรงงานและหรือหัวหน้างานของโรงงานอุตสาหกรรมที่ทำการผลิตชิ้นส่วน รถยนต์ 6 ประเภท ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมที่ทำการผลิตชิ้นส่วนเครื่องยนต์จำนวน 9 แห่ง ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ไฟฟ้าจำนวน 12 แห่ง ชิ้นส่วนเกียร์ ระบบขับเคลื่อนและระบบพวงมาลัยจำนวน 9 แห่ง ชิ้นส่วนตัวถังรถยนต์ ยาง และเบรคเตอร์รถยนต์จำนวน 27 แห่ง อุปกรณ์พิเศษต่าง ๆ เครื่องเสียง และเครื่องปรับอากาศจำนวน 20 แห่ง และอุปกรณ์เพิ่มสมรรถนะจำนวน 3 แห่ง รวมทั้งสิ้น 80 แห่ง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้ คือ

1) สภาพทั่วไปของโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ พบว่า ปรึษาของโรงงานโดยทั่วไปจะเน้นด้านการให้บริการกับลูกค้า และการประกันคุณภาพของสินค้าให้ลูกค้ามีความพอใจทั้งด้านบริการและตัวสินค้าที่นำเสนอ นอกจากนั้น ยังพบว่า โรงงานส่วนมาก มีระยะเวลาในการดำเนินกิจการของโรงงานจนถึงปัจจุบันมากกว่า 25 ปีขึ้นไป มีพนักงานตั้งแต่ 200 - 400 คน เงินลงทุนในการจดทะเบียนมากกว่า 50 ล้านบาท ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากภาคเอกชนภายในประเทศ ส่วนประเทศที่ร่วมลงทุน คือ ประเทศ

เยอรมันโดยมี สัดส่วนในการลงทุนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.17 สำหรับโรงงานที่ได้รับ การส่งเสริมการลงทุนจาก BOI จะมีเงินลงทุนในการจดทะเบียนมากกว่า 50 ล้านบาทขึ้นไป และประเภทชิ้นส่วนรถยนต์ที่ผลิตส่วนมาก ได้แก่ ชิ้นส่วนตัวถังรถยนต์ ยาง และเบรคเตอร์ รถยนต์

2) รูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์

2.1 ด้านความสำคัญของการถ่ายทอดเทคโนโลยีประกอบด้วยกระบวนการ คือ การรับเทคโนโลยีของโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์กระทำเมื่อรับงานใหม่ โดยมี วัตถุประสงค์และความสำคัญ คือ เพื่อเพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพในการผลิต ประโยชน์ที่ได้รับ คือ สามารถแก้ปัญหาการผลิต วิธีการได้มาของเทคโนโลยีโดยมากมาจากการ ซื้อกระบวนการผลิต จากตัวแทนผู้ขายสินค้าในประเทศ และจากผู้ร่วมลงทุนในต่างประเทศ วิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยีดำเนินการโดยใช้วิธีการฝึกอบรม ใช้งานจริงเป็นสื่อ การประเมินผล หลังจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีใช้วิธีการสังเกตผลงาน และอุปสรรคการถ่ายทอดเทคโนโลยี คือ ความรู้พื้นฐานของผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ

2.2 ด้านการทำสัญญาซื้อหรือเช่าซื้อเทคโนโลยี พบว่า สาเหตุที่ต้องทำสัญญาซื้อ หรือเช่าซื้อเทคโนโลยีเพราะต้องการพัฒนาโรงงาน และพัฒนาสินค้า โดยในการทำสัญญาซื้อ หรือเช่าซื้อเทคโนโลยีในแต่ละครั้งจะพบปัญหา คือ ต้องซื้อเครื่องจักร วัตถุดิบ และชิ้นส่วนจาก บริษัทผู้ทำสัญญาที่มีราคาสูงกว่าที่อื่น และไม่ได้รับการให้บริการด้านการตลาดหลังการทำสัญญา ซื้อหรือเช่าซื้อ ส่วนที่มีการให้บริการหลังจากทำสัญญาซื้อหรือเช่าซื้อ คือ ได้รับการฝึกอบรม พนักงานโดยชาวต่างประเทศ

2.3 ด้านการพัฒนาองค์การมีแนวโน้มการรับและวิธีการพัฒนาเทคโนโลยี คือ อนาคตโรงงานจะรับเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการส่งพนักงานไปศึกษา ดูงานทั้งภายในและต่างประเทศ สำหรับความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือ คือ การฝึกอบรม พนักงานและช่างฝีมือ

3) เมื่อจำแนกตามตัวแปรด้าน ระยะเวลาในการดำเนินกิจการของโรงงาน จำนวน พนักงาน จำนวนเงินลงทุนในการจดทะเบียน หน่วยงานที่มาส่งเสริมการลงทุน การลงทุนร่วมกับต่างประเทศ และด้านประเภทชิ้นส่วนรถยนต์ พบว่า รูปแบบและลักษณะการถ่ายทอด เทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ มีความแตกต่างกับรูปแบบและลักษณะของ ภาพรวม

คำสำคัญ (Keywords) : การถ่ายทอดเทคโนโลยีอุตสาหกรรม / การทำสัญญา / เช่า / การพัฒนา องค์การ / ชิ้นส่วนรถยนต์